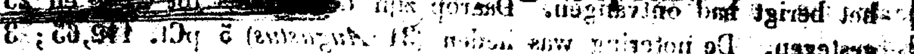
Nº. 209 1839

BREDASCHE COURANT

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 3 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 31sten Augustus.

Gisteren bevat de *Moniteur* de ordonnantie van de op den 2den dezer tusschen Frankrijk en Groot-Brittannie gesloten overeenkomst, [illegible] op de kusten.

— Het *Journal de Paris*, hetwelk thans als een officieus orgaan van het tegenwoordig kabinet aangemerkt wordt, tracht in een artikel aan te toonen, dat de voorgenomen schikking der oostersche aangelegenheden, door middel van een europeesch congres te Weenen, voor Frankrijk allezins voordeelig is, omdat dit zijn staatkundig gewigt er geheel kon bij in de schaal leggen. Rusland daarentegen werd bezig gehouden door den oorlog in Circassie en de geheime associatien die zich in het rijk begonnen uit te breiden; Engeland werd in zijn crediet geschokt, deszelfs maatschappelijk bestaan zelfs werd bedreigd; Oostenrijk verkeerde in het gevaar van den prins *von Metternich* te verliezen, en den koning van Pruissen werden de handen gebonden door de kerkelijke twisten in zijn rijk. Tegen dit betoog wordt intusschen niet ten onregt aangemerkt, dat Frankrijk zelf, waar nog onlangs de staatkundige hartstogten tot zulk eene [illegible] uitbarsting gekomen zijn, niet gezegd kan worden [illegible] de handen vrij te hebben, terwijl sommigen, aan den anderen kant, het gouvernement ten laste leggen, dat het tot heden althans de houding nog niet had aangenomen in de buitenlandsche aangelegenheden, die de oppositie beweert dat Frankrijk betaamde.

Overigens wil men hier thans weten, dat [illegible] reeds over [illegible] is [illegible] de [illegible] europesche mogendheden aangenomen heeft, [illegible] erfelijke heerschappij over Egipte en Sijrie en de verwijdering van *Chosrew* [illegible].

— Het [illegible] *la Presse* kondigt aan, dat de heer [illegible] de [illegible] is en de heer [illegible] de [illegible] hoofdredacteur van [illegible] houdt. Dit blad, [illegible] gesteld is, is onlangs voor 127,981 [illegible].

— De heer *Lamartine* arbeidt thans aan een treurspel, [illegible] bewerkt voor de treurspeelster *Rachel*. Hetzelve zal spoedig in het *Théâtre Français* worden opgevoerd.

— De nieuwe consul-generaal van Perzie, de heer *Dalfus*, heeft bevel bekomen om 30,000 geweren voor rekening van den Schach aan te koopen.

— Volgens een brief uit Savoye heeft zich daar eene bende brandstichters van meer dan 300 personen vereenigd.

— Omtrent de Spaansche zaken schrijft men uit Madrid van den 23 en 24sten: » Nimmer zijn er zooveel koeriers uit de beide legers aangekomen. Het ministerie ontvangt depêches en bewaart het stilzwijgen. Men vermeent te weten dat de hertog der Overwinning en de generaal *O'Donnell* het gouvernement hun voornemen wilden te kennen geven om hun veldtogtplan met kracht door te zetten en *Maroto* noch *Cabrera* rust te laten.

» Men verzekert dat het kabinet besloten is om de cortes te ontbinden, zoo zij te vijandig gezind zijn en, zoo het zich door de cortes in zijn gang belemmerd ziet. De koerierwissel tusschen het ministerie en de generale hoofdkwartieren zouden aan deze combinatie wel niet vreemd kunnen zijn.

». Men verneemt uit Logrono van den 20sten, dat de graaf *van Belascoain* in den avond van den 18den Allo, Dicastillo en al de redouten ingenomen, den vijand tot Arellona vervolgd en te Elloy boven Estella nachtverblijf gehouden heeft."

— Uit Bayonne wordt van den 27sten Augustus geschreven:

» Het hoofdkwartier van don *Carlos* was den 23sten te Ellorrio. Na de bezetting van Durango door de christinos, heeft don *Carlos* te Villareal de Zamarraga een grooten raad bijeengeroepen, waarbij twee leden van ieder der provinciale deputatiën moeten tegenwoordig zijn. Er moet over buitengewone maatregelen in dezen raad worden beraadslaagd. *Simon la Torre* is naar Eybar teruggeweken, na met verbittering Sodupe en Areta verdedigd te hebben. *Diego Leon* tracht Cirangui en Maneru aan *Elio* te ontnemen.

» De opstand van het 5de en 12de bataillon van Navarre is verre van bedwongen; vier kompagnien zijn van dezelve [illegible] de bataillons van de vallei van Ulzama, om deze in opstand te brengen. Het overig gedeelte houdt Vera en Lesaca bezet. Een der bannelingen, *Basilio Garcia*, heeft zich bij de opstandelingen gevoegd.

» Men spreekt van eene expeditie van 2000 man, die van St.-Sebastiaan tegen de karlistische haven van Bermea zullen afgezonden worden. De bisschop van Leon is naar Mont-de-Marsan vertrokken."

De *Phare van Bayonne* houdt het berigt dat volgens zeker schijnende berigten, *O'Donnell* het fort Chulilla ingenomen en het dorp verbrand had. — Het getal karlisten die na de inneming van Tales in handen van de troepen der koningin waren gevallen, werd op 500 begroot; ook deze plaats is verbrand geworden. Een groot gedeelte dezer gevangenen waren nationale deserteurs die gefusilleerd zijn geworden. De troepen van *Cabrera* zijn gedemoraliseerd.

Eindelijk wordt uit Bayonne van den 28sten geschreven:

» De hertog der Overwinning, meester zijnde van Durango, houdt zich met de bevrediging van het land bezig. De bewoners zien het met welgevallen aan. — Den 23 en 24sten zijn er bloedige gevechten geleverd geworden nabij Cirangui en Maneru tusschen *Diego Leon* en *Elio*."

De dagbladen van Bordeaux van den 29sten vermelden, dat de generaal *Leon* den 23sten het fort Santa-Barbara bij Estella aangevallen heeft, het vuur duurde den volgenden dag nog voort en de uitslag was nog niet bekend.

Lord *J. Hay* is den 26sten van St. Sebastiaan naar Tolosa vertrokken, waar hij eene zamenkomst met de karlistische chefs moet hebben.

In eene briefwisseling dezer hoofdstad leest men overigens nog het volgende:

» De zaak van don *Carlos* staat zeer hagchelijk. Al de heden ontvangen tijdingen uit Madrid en van de grenzen bevestigen hetgeen zich door de vorige berigten liet voorzien. Het ministerie *Perez de Castro* had op zijn vaandel de leus van den graaf *d'Ofalia* geschreven; dit woord van schikking heeft de harten van alle Spanjaarden doen kloppen, omdat het door den oorlog uitgeput land, den vrede als de eindpaal van deszelfs rampen inroept.

» Sedert lang wist men dat er onderhandelingen waren aangeknoopt tusschen den hertog der Overwinning en zijn voormaligen vriend en aide-de-camp *Maroto*. De gewone briefwisseling uit Madrid meldt reeds als een ter beurs loopend gerucht, waarop de fondsen gerezen waren, dat er een wapenstilstand tusschen deze beide generaals getroffen was, en dat *Diego Leon* de karlistische forten ingenomen en tot Elloy, bovenwaarts Estella gekomen is.

» De correspondentie uit Bayonne van den 28sten zegt, dat de hertog der Overwinning het land zoekt te bevredigen, en de bevolking van Durango en van den omtrek hem als een bevrijder begroette. Eene op het oogenblik ontvangene telegraphische depeche, uit Bayonne van den 30sten gedagteekend, gaat nog verder, daar zij meldt, dat er ten gevolge van de groote bijeenkomst der karlistische chefs eene ernstige scheuring is ontstaan tusschen don *Carlos* en *Maroto*. De eerstgenoemde heeft zich den 27sten naar Estella begeven, waar hij de zegevierende *Leon* heeft moeten ontmoeten. *Maroto* heeft zich aan het hoofd van vier bataillons naar Azpeitea begeven en was in regtstreeksche betrekking met den hertog der Overwinning. In de provincien heerschte eene groote gisting.

» Tot heden is alles duidelijk; maar wij zoeken te vergeefs redenen om de stappen van een engelsch kolonel te verklaren, die zich drie herhaalde malen naar het karlistisch kamp van Andoain begeven heeft. — Men kan intusschen in deze tijdingen onmogelijk iets anders zien dan den ondergang van don *Carlos*, in zijne laatste verschansingen

verlaten. Hij geeft zich ten laatste in handen der Navarresche partij over, die niet sterk genoeg zal zijn om hem te redden.

» Men heeft reden om te gelooven, dat de welberaamde pogingen van de fransche en engelsche kabinetten niet vreemd zijn aan deze combinatie tusschen den hertog der Overwinning en *Maroto*, waardoor de constitutionele zaak zoo krachtig in de hand gewerkt wordt en het gematigd ministerie bij de massa der bevolking een bijval zal verkrijgen, waarvoor de parlementaire invloed der geëxalteerden zal moeten onderdoen."

— De beurs was alhier heden zeer onrustig, zoowel uithoofde van de maandelijksche verrekening, als ten gevolge der loopende geruchten: Men zeide dat de koning ongesteld was en de hertog *van Orleans* bij eene telegrafische depeche was terug ontboden. Voorts verzekerde men, dat *Maroto* met een deel zijner troepen tot de Christinas waren overgegaan, en het gouvernement daarvan door den telegraaf het berigt had ontvangen. Daarop zijn de Ardoins tot 22¾ en 23 gestegen. De notering was heden (31 *Augustus*) 5 pCt. 112,65; 3 pCt. 80,90, van 22¼ tot 24¼ gestegen; nieuwe differ. 5⅜; Pass. 5⅞; Rom. L. 102¼; Nap. L. 101,50.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30sten Augustus.

Z. K. H. Prins *Albert* van Pruissen heeft Berlijn verlaten, om zich naar Borodino te begeven.

— Gisteren heeft de groothandel van onze herfstmis een aanvang genomen; de handel in sommige artikelen was zeer uitgebreid.

— De bladen dezer stad vermelden, dat de koning der Belgen den heer [illegible] tot buitengewoon gezant bij den senaat onzer stad geaccrediteerd heeft.

— De berigten uit Weenen van den 24sten Augustus vermelden, dat vorst *Metternich* de beide laatste dagen vrij van koorts is geweest; een bewijs dat zijne herstelling reeds aangevangen is. — Over den Hongaarschen landdag ontving men dagelijks ongunstige tijdingen, zoodat deszelfs ontbinding meer en meer waarschijnlijk werd. — Het stadje Bruk aan de Leitha, is den 21sten door een brand bijna geheel in den asch gelegd geworden.

— De *Allgemeine Zeitung* behelst het volgende schrijven uit Galacz van 14 Augustus:

» De generaal *Luders*, die onlangs aan de Russisch-Moldavische grenzen aangekomen was, heeft zich thans naar Borodino begeven. Een Russisch korps is naar den Pruth en den beneden Donau in aantogt. [Volgens vroegere berigten waren reeds voor eenigen tijd talrijke Russische korpsen in die streken gelegerd.] Men weet zich van het doel dezer bewegingen geen rekenschap te geven, daar het wel niet doelmatig zou wezen, om aan de Porte over land hulptroepen toe te zenden, in geval zij ondersteuning mogt verlangen. Het is dus waarschijnlijk, dat het voortrukken der Russische troepen geen ander doel heeft, dan indruk op de Porte te maken, welke de heer *van Butenieff* reeds bedreigd moet hebben met zijn vertrek uit Konstantinopel, wanneer een vreemde vloot in de Dardanellen toegelaten wierd, of in Konstantinopel eene onwettige regering mogt opkomen. Dit laatste schijnt te zinspelen op het geval, dat het aan *Mehemed*-Ali mogt gelukken, *Chosrew* pacha te verdringen en zich zelf aan het hoofd des bewinds in Konstantinopel te stellen. Voorts is aan de vloot te Sebastopol en te Odessa het bevel gezonden om zich elk oogenblik tot het uitloopen gereed te houden. De Russische regering schijnt dus ernstig er op bedacht te wezen, om den invloed te handhaven, die zij in Turkije verworven heeft."

— In berigten uit Konstantinopel van den 10den Augustus wordt gemeld dat aldaar het antwoord van *Mehemed*-Ali ontvangen is, op het berigt hem van de Porte overgebragt, dat zij zich onder de bescherming van de Europesche mogendheden had gesteld. De onderkoning doet daarin hevige verwijten aan den grootvisier, beschuldigt hem van karakterloosheid, herinnert, hoe deze zelf eene vriendschappelijke strekking zonder medewerking van den vreemdeling had voorgesteld, hoe *Chosrew* en de Divan zijne wenschen billijk hadden verklaard en in dezelve toegestemd en hoe zij thans op eens van meening veranderd waren en schaamteloos en trouweloos hunne vroegere besluiten introkken. Ten slotte herhaalt de onderkoning zijn eisch, dat *Chosrew* zijne hooge betrekking voor een waardiger staatsdienaar moest ruimen, daar *Chosrew*-pacha het Ottomannische rijk onfeilbaar op den rand des verderfs zou brengen. Dit schrijven scheen op den grootvisier een diepen indruk gemaakt te hebben; terstond na de ontvangst, riep hij een raad bijeen, ter bijwoning waarvan ook de gezanten der groote mogendheden uitgenoodigd werden. In deze vergadering deed hij mededeeling van den brief van *Mehemed*, verklarende te gelijk, dat hij bereid was af te treden en Konstantinopel zelf te verlaten, wanneer zijne tegenwoordigheid het heil des lands benadeelde. De Divan en de vreemde gezanten verklaarden, dat *Mehemeds* verlangen niet kon ingewilligd worden, dewijl de Porte daardoor te zeer vernederd zoude worden. De gezanten gaven hun gevoelen echter niet schriftelijk te kennen daar deze zaak de binnenlandsche aangelegenheden van het rijk betrof. — De kuiperijen van den onderkoning wordt voorts gemeld nemen steeds toe. In de provincien heeft hij al de pacha's uitgenoodigd om met hem gemeene zaak te maken, maar deze uitnoodiging is althans tot heden nog zonder gevolg gebleven.

De voorstad Pera is door een schrikkelijke brand bezocht geworden. Meer dan 1400 huizen, meest van de arme klasse der bevolking, zijn, in den asch gelegd geworden. De Prins *van Joinville* heeft aan het hoofd der manschap van zijn fregat volijverig medegewerkt, om de voortgangen van den brand te stuiten. Men was in den beginne niet weinig verontrust, dat deze ramp het sein tot onlusten zoude geven.

ENGELAND.

LONDEN, den 31sten Augustus.

Onder de ministeriële leden is weder verandering gekomen. De minister van binnenlandsche zaken lord *Russel* heeft het bestuur van het departement van koloniën overgenomen van den markies *van Normanby* die minister van binnenlandsche zaken is geworden. De heer *R. Gevelen* is tot ondersecretaris van staat bij het departement der schatkist in de plaats van den heer *Baring* benoemd.

De koningin heeft een geheimen raad op het paleis van Buckingham gehouden en vervolgens gehoor verleend aan den spaanschen gezant, generaal *Alava*.

— De wijziging in het bestuur wordt gehouden niet van staatkundige beteekenis te zijn. Alleen vooronderstelt men bij lord *Normanby*, die onderkoning van Ierland geweest is, eenige meerdere toegevendheid voor de partij van *O'Connell*. Deze heeft den 28sten Augustus in eene vergadering van stemgeregtigden te Dublin verklaard, dat hij alle hoop, om van het Britsche parlement geregtigheid voor Ierland te verwerven, heeft opgegeven, en dus voortaan het mogelijke tot intrekking der unie tusschen Groot-Brittannie en Ierland zou doen. Daaronder moest men echter, volgens hem, niet anders verstaan, den dat hij de herstelling van een eigen Iersch parlement te Dublin wilde. Aan eene afscheuring van Groot-Brittannie dacht hij niet. Tevens zwaaide hij aan den tegenwoordigen Onderkoning van Ierland, lord *Ebtington*, grooten lof toe.

— De dagbladen zijn met uitgebreide verhalen gevuld van de ontvangst van lord *Wellington* als bewaarder van de vijf havens. Te Dover is den hertog den 30sten in een daartoe opgerigt houten gebouw een uitermate prachtig gastmaal gegeven, waarbij zijne gezondheid door lord *Brougham*, anders een zijner staatkundige tegenstanders, werd ingesteld. Ook de nederlandsche gezant, de heer *Dedel*, was bij dit feest tegenwoordig.

— Verder zijn de bladen gevuld met een uitvoerig verslag aangaande een tournooi door eenige [illegible] gehouden, in den ouden trant gegeven.

— Men heeft te Londen thans tijdingen uit Bombay tot den 4den julij, die omtrent den voortgang der britsche onderneming in Afghanistan gunstig luiden. Het daartoe gebruikte leger bezette Candahar en had onder weg wel door gebrek, maar nagenoeg niet door vijandelijke aanvallen geleden. Den 15den of 16den Junij zou het leger zich naar Cabul op marsch begeven. Ook naar Herat, op de Persische grenzen, zouden Britsche troepen worden gezonden. De stremming van den opium-handel met China had in engelsch Indie eenen zeer onaangenamen indruk gemaakt. Men sprak van het zenden van Britsche oorlogschepen uit Indie naar Macao of naar Canton. —

— Uit Kanada verneemt men, van het begin van Augustus, dat er weder aanslagen waren gesmeed tegen de grensbewoners, die echter verijdeld zijn.

— Er wordt steeds over den ongunstigen toestand der geldmarkt alhier geklaagd. Gisteren waren de 3 pCt. genoteerd: 91; Ned. 2½ pCt. 51⅞; 5 pCt. 102¾; Spanje 21½; Portugal 29¾.

BELGIE.

BRUSSEL, den 30sten Augustus.

Heden is de tentoonstelling der schilderijen op het Museum geopend geworden. Eene zamengepakte menigte stroomde de zalen van het gebouw binnen; de aandrang was zoo groot dat het meerendeel der bezoekers weinig van de stukken kon aanschouwen. Inzonderheid was dit het geval met het groot schilderstuk van *de Keijzer*, waarvoor de menigte als opeengehoopt stond. Omtrent 740 stukken zouden er ingezonden zijn.

— Naar men verneemt, zijn de leden der gemengde commissie, belast met het opmaken van reglementen voor de Scheldevaart, voornemens zich naar Holland te begeven, om de onderscheidene vaartlijnen, die de schepen van beide landen bevaren, te bezoeken.

— Men verwacht de officiele benoeming van den prins *J. de Chimay*, tot belgisch gezant te 's Hage, eerstdaags in den *Moniteur* te zien verschijnen.

— De heer *Fallon*, lid der commissie te Utrecht, bevindt zich bij zijne familie te Namen, en zal eerst in den loop der aanstaande week naar Utrecht terugkeeren.

— Men heeft opgemerkt, dat eergisteren voor het eerst een berigt in de vlaamsche taal in den *Moniteur* gevonden wordt, en het schijnt, dat men voornemens is, voortaan zulke officiele berigten, die de beide Vlaanderen uitsluitend betreffen, in die taal in het officieel blad te plaatsen.

— Onder de werklieden aan den ijzeren spoorweg nabij Namen zijn dezer dagen eenige onlusten voorgevallen, die uit hunne vordering van een hooger loon zijn voortgevloeid. Men is genoodzaakt geweest, om eenige honderden hunner weg te zenden. Uit voorzorg zijn de gendarmes uit Namen naar het dorp Flawinne gezonden, doch hunne tusschenkomst is niet noodig geweest.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den September.

Men verneemt, dat Z. K. H. de Erfprins *van Oranje*, bij een eigenhandigen brief, aan het stedelijk bestuur van Amsterdam, op eene minzame wijs, zijne gevoeligheid te kennen gegeven heeft, over de wijs, waarop van wege die stad de deelneming in de aangegane echtverbindtenis met H. K. H. Mevrouw de Prinses van Wurtemburg is aan den dag gelegd, terwijl het daarvan aangeboden blijk aan Hunne Koninklijke Hoogheden zeer welgevallig is geweest.

— Nog verneemt men, dat HH. K. en Keiz. HH. de Prins en Prinses *van Oranje* en de Erfprins en Erfprinses de genoemde stad op den 28sten dezer maand met Hoogstderzelver tegenwoordigheid zullen vereeren.

— Te 's Hage zijn aangekomen uit Turin, de Prins *François* van Salm-Salm, luitenant-kolonel in dienst van Z. M. den koning van Sardinië; uit Brussel de markies *de Trazegnies*, en uit Londen de graaf *Beroldingen*, kamerheer van Z. M. den Keizer van Oostenrijk.

— Het 's Gravenhage schrijft het volgende:

» Gisteren avond is de voorstelling in den Koninklijken Franschen Schouwburg vereerd geworden met de tegenwoordigheid van HH. KK. HH. den Erfprins en Erfprinses *van Oranje* en H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen. Deze voorstelling was zeer talrijk bezet, vermits Mej. *Mme Cambin*, eene talentvolle eerste zangeres, hare eerste optreding gedaan in de beroemde opéra *Les Puritains*.

» Naar men verneemt is onze stadgenoot, de schilder *Eeckhout*, die zich door de vervaardiging van vele kunststukken zoo zeer heeft onderscheiden, benoemd tot directeur van de op de Prinsessegracht alhier opgerigte akademie.

» Donderdag aanstaande zal, door een der beste van den schouwburg in de residentie, *la Jolie fille de Gand*, met dat ballet gegeven worden.

— De thesaurier van Konings huis heeft, naar men verneemt, zich daartoe behoorlijk te zijn gemagtigd, voor zes aandeelen, ingeschreven in de te Amsterdam door de heeren *W. Willink Jr.*, *J. G. Coster* en *H. Molyneux* geopende geldleening, tot het nemen eener proeve tot invoering van de stoomvaart op de kanalen hier te lande.

— Heden (Maandag) zullen te Amsterdam voorloopig de tien eerste Omnibus-linien door die stad worden geopend. Zoodra daartoe een genoegzaam aantal rijtuigen zal in gereedheid zijn, zullen ook de overige, alsmede de correspondentie-linien, in de diensten aan schouwburgen, concertzalen, sociëteiten, enz., in werking komen. De Omnibussen, welke bij het stations-lokaal van den Haarlemschen spoorweg moeten aan- en afrijden, zullen, in afwachting van de opening van evengemelden weg, op het Haarlemmerplein stationeren.

— Het gedachtenisfeest van het beleg der stad Groningen, door den Bisschop van Munster en den keurvorst van Keulen, in 1672, is, den 28sten Augustus, den gedenkdag van het opbreken dier belegering, aldaar wederom met veel luister gevierd, eerst, godsdienstig, en daarna met volksspelen, toepasselijke tooneelvertooning en afsteken van allerlei vuurwerken.

— Naar men verneemt heeft het gouvernement reeds bevelen gegeven tot het vervaardigen van de stempels voor de nieuwe munt.

— In de ll. donderdag avond te Amsterdam door de Nederlandsche Handelmaatschappij gehouden veiling van 39,253 krajangs, 1199 kannassers en 2908 matten en zakken en 14 vaten Java-suiker, is alles vlug en boven de taxatieprijzen verkocht. De krajangs hebben van *ƒ* 24,75 tot *ƒ* 41,25; de kannassers van *ƒ* 29,50 tot *ƒ* 35,25 gegolden.

— Door het gouvernement is bekend gemaakt, dat, volgens een van wege de pruissische regering ontvangen berigt, naar aanleiding der longziekte, welke hier te lande op sommige plaatsen onder het rundvee heerscht, in Pruissen bepaald is, dat, tot wederopzeggens toe, uit het koningrijk der Nederlanden in de Rijnprovincien geen rundvee zal mogen worden ingevoerd, welks afkomst uit een oord, van de bedoelde ziekte geheel bevrijd oord, niet door eene behoorlijke, in geloofwaardigen vorm, opgemaakte verklaring van het plaatselijk bestuur, kan worden bewezen; wordende dusdanige verklaring afzonderlijk gevorderd voor ieder stuks in te voeren vee.

— In de *Nijmeegsche Courant* leest men het volgende:

» Volgens particuliere berigten uit Zwalbach, hebben zich op Zaturdag, den 24sten dezer maand, de zich aldaar bevindende Nederlanders, aan eene publieke tafel vereenigd, om den geboortedag van onzen beminden Koning te vieren. De heer *van Lynden van Sandenburg*, kamerheer van Zijne Majesteit, deed bij die gelegenheid eene korte en hartelijke aanspraak, waarbij het loffelijke doel dier bijeenkomst aan de overige gasten (van onderscheiden natien) werd bekend gemaakt, met dat gevolg, dat zij allen zich door een welmeenend en luidruchtig *Hoerah*, tot welzijn van onzen Koning, vereenigden, en aan der Nederlanderen feest deel namen. Het volkslied van *Tollens* en het *Wilhelmus van Nassauen*, die met hartelijkheid werden gezongen, vermeerderden de geestdrift, en deden elks mond van wenschen, voor het heil van Nederlands beminden Koning, overvloeijen.

» Het is voor den Nederlander een streelend genoegen, buitenlands zijnen Koning zoo geacht en bemind te zien en bij elke gelegenheid op te merken, dat deszelfs groote en goede eigenschappen, door alle natien erkend en geprezen zijn."

» Laatstl. Maandag voormiddag zoude er een groot ongeluk op onze rivier te Gent hebben plaats gehad, zoo de ijverige tusschenkomst van den heer *S. J. C. Arntz*, steenbakker te Gent, wonende te Huissen, die niet had voorgekomen. Een schip, met name *de vrouw Anna*, gevoerd door schipper *Hendrik Sack*, bestemd naar Keulen, en beladen met 60 last rogge, had het ongeluk, op een onbekend, onder het water liggend, voorwerp te stooten, waardoor hetzelve een lek van ongeveer 16 duim aan stuurboordszijde bekwam, ten gevolge waarvan het schip dadelijk in zinkenden staat en de menschen in groot gevaar verkeerden. Alle mogelijke, door het scheepsvolk aan te brengen, hulp vermogt niets, tot dat genoemde heer *Arntz* en eene menigte van zijne arbeiders, met schuiten toesnelden, door het tegen brengen van zeilen, het lek stopten; het water met emmers uitschepten en verder, door aanhoudend pompen, het schip boven water hielden, waardoor de helft der lading slechts is nat geworden en het heeft mogen gelukken, ruim 30 last droog gebleven rogge, in een ander schip over te laden.

VAN DE STATEN GENERAAL.

In de eerste afdeeling des derden hoofdstuks handelt de grondwet van de zamenstelling der Staten Generaal, en bepaalt dat die Staten het geheele Nederlandsche volk vertegenwoordigen en uit twee kamers bestaan zal, waarvan de tweede wordt benoemd door de staten der provincien en de eerste door den koning. Als men herleest wat betreffende dit hoofdstuk en bepaaldelijk over het vastgestelde bij deze afdeeling, gezegd wordt in het rapport der commissie, en wat men bij de staatslieden die dit onderwerp behandeld hebben vindt aangeteekend, dan mag het er voor gehouden worden, dat die verdeeling in twee kamers, het gevolg is geweest van het letten op den invloen en te vereenigen zuid en der voormalige zuidelijke provincien, en tevens van de meerdere uitgebreidheid van het rijk, dan wel omdat men de overtuiging koesterde, dat eene kamer volstrekt onvoldoende moet gerekend worden. Voorzeker mogt openbare beraadslaging als eene wenschelijke verbetering aan de grondwet van 1814 aangebragt, beschouwd worden; maar het onvoldoende van het bestaan van slechts ééne kamer onder het gebied dier grondwet, is ons nooit voorgekomen, gebleken te zijn. Bij den terugkeer tot de vroegere verhouding des lands, houden wij het er dan ook voor, met het oog op het meer eigenlijk en wikkend karakter en zedelijk onzes volks, dat die splitsing der volksvertegenwoordiging in twee kamers gerustelijk kon gemist worden, en dat het als een heilzame maatregel van vereenvoudiging en zuinigheid zoude aan te merken zijn, dat bij de herziening der grondwet slechts ééne kamer erkend werd. Bij het voordragen van voorstellen door de Staten Generaal aan den koning, zoude de Raad van State, ingerigt in vorm als door ons vroeger is voorgesteld, namelijk provinciaalsgewijze, kunnen afweren elken maatregel van overijling en daardoor de eerste kamer vervangen; door aan de voorstellen der tweede kamer geen gevolg te geven dan voor zoo verre de Raad van State vermeenen mogt, met die voorstellen te kunnen instemmen. — Een ander punt betreft de wijze van verkiezing en het aantal der vertegenwoordigers voor elke provincie. Over dit laatste punt is men het reeds vroeger niet eens kunnen worden en heeft de meerderheid beslist. Bij eene herziening der Grondwet zou het ons oorbaar voorkomen, om niet door de Staten der Provincien, maar door de kiezers van elk District een zeker getal vertegenwoordigers te benoemen, die met de belangen der provincie konden geacht worden bekend te zijn, of door afkomst en geboorte, of wel door tienjarige inwoning in dezelve, mits namelijk in de steden het stelsel van aftreding en aanvulling ook dáár werd toege-

past zoo als bij de Staten. Alsdan zou men mogen hopen, dat overal op eene betamelijke wijze zoude voldaan worden aan het oogmerk der Grondwet, dat de vertegenwoordiging des lands gekozen wordt uit alle oorden der provincie, (hetgeen *thans* niet plaats heeft,) eene strijdt met den wil der staatsregeling. Met die bepaling verpligtend te maken, zullen verkeerdheden geweerd worden, die nu bestaan, en die onuitvoerbaar zullen worden, wanneer daarin geen verandering bij de Grondwet gemaakt wordt. Die bepaling van het aantal der vertegenwoordigers naar de bevolking heeft het meeste aanstoot geleden omdat (zie het rapport) bij de meerdere bevolking van Belgie die maatstaf niet kon gebruikt worden zonder inbegrip van de bevolking der volkplantingen van het moederland; en men heeft toen eenen anderen grondslag gezocht door de vertegenwoordiging van Belgie gelijk aan die van Oud-Nederland te stellen. Bij het verlies van Belgie en bij de herziening van de Grondwet, komt het ons voor, dat er maar eenen onbetwistbaren maatstaf van billijkheid, eene vertegenwoordiging wordt erkend, die het geheele land vertegenwoordigende, natuurlijk zijnen wortel hebben moet in het gevoelen der Natie, waarin de tegenwoordige, hetzij met eerbied gezegd, dien niet zoodanig heeft, als wenschelijk ware. De reden hiervan bestaat daarin, dat die vertegenwoordiging vervreemd is geworden van het volk, door derzelver benoeming door de Staten Provinciaal, wier wijze van benoeming nuttig en zeer geschikt wezen kan en mag voor de behandeling der gewestelijke aangelegenheden, maar welke minder gelukkiglijk doordeelt wordt zijn belast geworden met de moeijelijke taak, om volt het personeel te benoemen, dat in naam des geheelen volks spreken, het geheel vertegenwoordigen moet. Later zullen wij zien, dat men ook geene regterlijke voordragten aan die collegien behoorde op te dragen. Met de benoemingen omtrent personen aan de Staten der provincien op te dragen, heeft men noodeloos groote vergaderingen bemoeijelijkt, en de ondervinding heeft niet ten volle bevestigd, dat de opdragt van dat soort van werkzaamheden aan dezelve juist zoó gelukkig toegenomen valt.

LAFONT.

Het *Journal des Débats* behelst het volgende berigt aangaande dezen verdienstelijken toonkunstenaar: »LAFONT, de vermaarde violist, wiens naam te regt Europeesch was, is, vol levenskracht en gezondheid, ten gevolge van een allerbetreurenswaardig toeval, in den ouderdom van 49 jaren overleden. De heer LAFONT bevond zich te *Tarbes* en was den 23sten ll., in gezelschap van den pianist H. HERZ naar *Bagnères de Bigorre* gereisd, alwaar zij een concert moesten geven. Te *Bagnères* aangekomen, vernamen de beide virtuosen dat er reeds voor denzelfden dag eene voorstelling ten behoeve der armen was aangekondigd, en dit goede werk geen nadeel willende toebrengen, vertrokken zij even als zij gekomen waren. LAFONT en zijn reisgezel hadden bij voorkeur eene plaats op de imperiale der diligence genomen. Men was reeds halver weg van *Bigorre* naar *Tarbes* gekomen, toen de postillon zijne paarden op eene buitengewone wijs begon aan te zetten, in weerwil der vertogen van de reizigers. Bij de draaijing aan een weg viel het rijtuig plotseling aan de regterzijde omver; de ongelukkige LAFONT was aan de andere zijde van de bank gezeten. Hij werd door den schok verbrijzeld. Naauwelijks kon hij eenige woorden uitbrengen, uit welke men onduidelijk den naam van zijne vrouw en beide kinderen kon onderscheiden. — Hij was overleden! Zijn wanhopende reisgenoot had slechts een lijk in handen!

Het stoffelijk overschot van LAFONT werd in een dorpje aan den weg gelaten, en den volgenden dag naar *Tarbes* vervoerd, alwaar eene lijkdienst voor hem is gehouden geworden.

Alzoo op de noodlottigste wijs aan zijn einde gekomen, een der beminnenswaardigste kunstenaars van den tegenwoordigen tijd, een man van een zeldzaam talent en van de grootste bescheidenheid, een getrouw vriend, onder alle opzigten uitstekend, en die alleen voor zijne kunst, van welke hij zelf een voorbeeld was, leefde. Gelijk alle groote kunstenaars had ook LAFONT reeds vroegtijdig eene onweerstaanbare neiging aan den dag gelegd. Hij was de zoon van een advokaat bij het parlement van *Toulouse*; de heer LAFONT DE LAVENÈDE; zijn peet en meter waren de graaf en gravin van *Artois*. Op zijn dertiende jaar, werd hij reeds geroemd als een buitengewoon musicus. De zuster van den vermaarden BERTHEAUME was zijn eerste leermeester geweest; later ontving hij lessen van RHODE, en gewis heeft de leerling den naam van den meester niet te kort gedaan. LAFONT heeft al de eer behaald die zijne kunst hem kon doen verwerven. Hij is geweest eerste violist van Keizer ALEXANDER van *Rusland*; en *Rusland* herinnert zich nog met verrukking zijne verwonderlijk fraaije accoorden, die het met moeite werd toe te juichen. In *Frankrijk* teruggekomen, werd hij benoemd tot eersten violist van 's konings hofkapel en eersten accompagnateur van de hertogin van *Berry*; vóór zijn vertrek naar *St. Petersburg* was hij geweest eerste violist van de keizerin JOSEPHINE. De heer BERTON, die hem als een broeder beminde, had hem de toonzetting geleerd; GARAT had hem lessen in den zang gegeven. Nog in den afgeloopen winter heeft men hem in zijne woning, waar hij alle liefhebbers der toonkunst vereenigde, met zijne gewone kracht en geestvervoering, een gevarieerd air op de motieven van de laatste opera-comique van AUBER hooren spelen; hij had zelfs een openlijk concert gegeven, door hem zijn *laatst concert* genoemd; de ongelukkige man dacht er niet aan, dat hij zoo geheel de waarheid had gezegd. Men kan zeggen, dat een zoo droevig eensklaps afgeloopen loopbaan wel besteed is geweest. De heer LAFONT laat eene weduwe na, die ijverzuchtig was op zijnen roem, en twee zonen, beiden aan het ministerie van de buitenlandsche zaken geplaatst; de jongste is zelfs aan de legatie te *Florence* geattacheerd. Behalve twee opera's, waarvan de eene te *Parijs* in 1803 en de andere te *St. Petersburg* werd opgevoerd, heeft de heer LAFONT gecomponeerd zeven concerto's, vijftien *airs variés* voor viool, twee en twintig duo's voor viool en piano en meer dan twee honderd romances. LODEWIJK XVIII had hem tot ridder van het legioen van eer benoemd.

TE KOOP!

Een ANTWERPSCH KARRETJE, zoo goed als Nieuw, met Lederen en van voren openslaande KAP. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te *Breda*, zal, onder de Commissie van Administratie derzelve Beleenbank, op Woensdag den 25. September aanstaande, aanvangende des morgens ten tien en des namiddags ten *twee* ure, aan het Lokaal der Bank, in het openbaar doen Verkoopen:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *April*, *Mei* en *Junij* 1838. Zullende de GOEDEREN daags te voren, te rekenen op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de Verkoop der Vervallen Panden kunnen lossen, of daarvan de Interessen aanzuiveren, vóór of uiterlijk op Dingsdag den 17. September te voren.

Breda, den 2. September 1839.

De Directeur,
J. D. J. M. SNOECK.

VESICATOIRES-CAUTÈRES.

PAPIER D'ALBESPEYRES, seuls approuvés par les membres de l'Académie de Médecine pour panser sans douleur, et obtenir une suppuration abondante et modérée. Compresses Spongieuses préférables au linge. Dépôt chez M. VAN DEN GOORBERGH.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is voorhanden:

MILITAIRE BIBLIOTHEEK,

IN 10 DEELEN COMPLEET,

Waarvan de volgende Werken het licht zien:

1°. H. v. BRANDT, Taktiek der 3 Wapens.
2°. C. v. DECKER, Strategie.
3°. H. v. BRANDT, De Kleine Oorlog.
4°. F. A. O'ETZEL, De Terreinleer.
5°. J. G. W. MERKES, Versterkingskunst.

Zijnde thans ter Inteekening gesloten.

6°. C. v. CLAUSEWITZ, De Russische Veldtogt van 1812 met eene Kaart.
7°. ———— De Veldtogt van 1813 tot op den wapenstilstand, en de Veldtogt van 1814 in Frankrijk, f 1,80.

Ter perse zijn:

8°. C. VON CLAUSEWITZ, De Veldtogt van 1796 in Italie.
9°. ————, — — — 1799 in Italie en Zwitserland, 2 Deelen.
10°. ————, De Veldtogt van 1815. 1 Deel.

Hiervan zal nog in den loop van dit jaar het licht zien: *de Veldtogt van 1815*, als het best geschikt om op de Veldtogten van 1812, 1813 en 1814 het eerst te volgen.

De Inteekening op de geheele Serie der MILITAIRE BIBLIOTHEEK, in 10 Werken bestaande, blijft nog opengesteld voor zoover de voorhanden voorraad der Werken N°. 1—5 strekt; terwijl de Uitgevers, om aan de vele aanvragen gevolg te geven, te rade geworden zijn, om de Veldtogten van den Generaal v. CLAUSEWITZ op zich-zelve gezamenlijk, (en dus buiten de bovenvermelde vijf eerste Werken der Militaire Bibliotheek) verkrijgbaar te stellen, tegen eene verhooging van 10 pCt. boven den prijs, waarvoor dezelve aan de Heeren Inteekenaars op de geheele Militaire Bibliotheek worden afgeleverd.

Door zeer Compressen druk zullen de 10 Deelen, der Militaire Bibliotheek de HH. Inteekenaars minder kosten, dan bij Inteekening is bepaald geworden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.